

Julian Sulowski

"Die Verkündigung des Heils beim Evangelisten Lukas", Richard Glöckner, Mainz 1976 : [recenzja]

Collectanea Theologica 49/1, 205

1979

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Richard GLÖCKNER OP, *Die Verkündigung des Heils beim Evangelisten Lukas*, Mainz 1976, Matthias-Grünewald-Verlag, s. 246.

Książka stanowi 9 tom w serii *Walberberger Studien* przy Akademii św. Alberta Wielkiego. Glöckner podjął w niej problem wyłoniony w rezultacie publikacji M. Dibeliusa, H. Conzelmanna i E. Haenchena odnośnie do obydwu dzieł Łukasza. Problemem tym jest zagadnienie Łukaszowej koncepcji historii zbawienia i soteriologii. Niektórzy bowiem bibliści zaczęli mówić o swoistej próżni soteriologicznej w ewangelii Łukasza i w jego *Dziejach Apostolskich*. Za to przesadnie podkreślali znaczenie Łukasza jako autora „historii zbawienia”. Toteż Glöckner usiłuje odpowiedzieć na pytanie, czy Łukasz pojmuje swoją ewangelię i *Dzieje* wyłącznie jako opis wydarzeń minionych, a tym samym przedstawia pierwszy kerygmat apostołski w ujęciu eschatologicznym, czy raczej pojmuje swoje pisma jako angażujące głoszenie zbawienia. Innymi słowy chodzi o to, czy Łukasz jest tylko pierwszym historykiem chrześcijańskim, któremu zależy jedynie na ukazaniu prawdy o ziemskim życiu Jezusa, oraz czy przedmiot wiary ujmuje on jedynie jako rezultat wydarzeń historycznych.

Pytania te rozwiązuje autor przez porównanie pism Łukasza z Pawłowym orędziem o zbawieniu. W wyniku analizy Glöckner dochodzi do wniosku, że Łukasz należy do tych autorów Nowego Testamentu, którzy najgłębiej wyrazili swoją soteriologiczną interpretację życia i śmierci Jezusa Chrystusa. W pierwszej części dzieła autor zajmuje się stosunkiem w pismach Łukasza historii zbawienia do kerygmatu. Wchodzą tu w grę takie zagadnienia jak stosunek tradycji do metody historiograficznej Łukasza wyrażonej w przedmowie do ewangelii; podstawowe schematy jego kerygmatu zawarte w *Dziejach Apostolskich*, oraz stosunek kerygmatu Łukaszowego do starotestamentalnej historii zbawienia.

Drugą część książki autor poświęca analizie pojęć zbawienia i wyzwolenia w przepowiadaniu Łukasza. Poczynając od Wcielenia ukazuje życie Jezusa w wypełnianiu Jego misji zbawczej. Następnie omawia zbawcze znaczenie śmierci Jezusa Chrystusa. Wreszcie ostatni rozdział poświęca zagadnieniu wywyższonego Pana jako Zbawiciela wszechświata.

Książkę można polecić wykładowcom teologii biblijnej Nowego Testamentu chrystologii i soteriologii, którzy pragną, aby Pismo święte stało się rzeczywście duszą ich teologii.

ks. Julian Sulowski SJ, Warszawa

Hans KÜPPER, *Wege zur Sozialpädagogik. Orientierung und Einführung: Probleme, Aufgaben, Institutionen*, Paderborn 1977, Verlag Ferdinand Schöningh, s. 168.

Książka Hansa Küppera nie jest przeznaczona dla nauczycieli, choć i ci mogą z niej skorzystać, ale przede wszystkim skierowana jest ku wychowawcom młodzieży, pracującym w różnych instytucjach wychowawczych. Zakres tych instytucji oraz ich organizację i metody pracy przedstawia druga część omawianej pozycji. Kierunek myśli autora ukazuje wyraźnie tytuł tej części: *Organizacja pomocy dla dzieci i młodzieży poza szkołą*. W swej publikacji autor pragnie ukazać i przybliżyć zarówno podstawy procesu wychowawczego, jak i zasady kształcenia wychowawców. Oba zagadnienia bowiem łączą się wewnętrznie z sobą. Ponadto pod określeniem „kształcenie” wychowawców autor widzi nie tyle przekaz wiedzy czy informacji, co raczej samokształcenie koncentrujące się na stosunku do drugiego człowieka. Takie nastawienie uwidacznia się w specyficznej formie dialogu autora z czytelnikiem. Poszczególne części, a nawet podpunkty, kończą się pewną „tezą” oraz „zadaniami” dla czytelnika. Na przykład pierwsza „teza” brzmi: „wychowawca